

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.15. Torrentem intellectus nostri cohibet subijciens illum fidei veritas
huius mysterij per Christi verba confirmata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

brof. huic infiftens argumento, & verfum huic exponens ait: *Audiamus extra civitatem.* Audire & Deum cognofcere per auditum fiat oportet extra civitatem illam Dei, non in gloria, nec enim ea fides quæ obfcuram involuit cognitionem, ingreditur: *Vidimus in civitate, cui Deus est lumen æternum.* Videre Deum, eoque per claram frui vifionem illi fervatur civitati, ubi Deus fol est in æternam eam illuminans: fed vifionem hæc necesse est vt præceat, eiuſdem per fidem cognitio. Primo igitur homo præparetur per fidem, quia in ordine ad Dei cognitionem, auditus primum obtinet locum, illi primo attendendum est quid nobis proponat, ac deinde fequendum quod nobis vifus offendit. Ita docet animam Dauid: *Audifilia & vide.* Placet audire B. Fulgentii ordinem nobis indicantem à Dauide propofitum: primum locum assignantem fidei: *Eccleſia dicitur audifilia & vide: quia iſte eſt in homine ordo divinae reſurrectionis ac remanentionis, vt nunc inſtitutus credas, quod tunc glorificatus accipies.* Ad hunc ordinem accedit qui redemptionem cuſtodit Chriſti Domini in Eccleſia, quod in ſtatu iuſtificationis, ſcilicet hic in Eccleſia militante, tantum id credendum fit, quod in ſtatu glorificationis, ſcilicet in Eccleſia triumphante in gloria per claram capitur vifionem. Imo quantum Lepio, Spiritus S. huic ſauet argumento, quando ſermonem inferens de ornatu ſponſæ ſuæ, militantis Eccleſiæ perſonam exprimentis, ait, ſibi maxime placere murenulas & quidem aureas, quas illi ſpondet ſe daturum: *Murenulas aureas faciemus tibi vermikulatas argento: quibus perfectio ſi lei virtutis Theologie declaratur.*

Deus Bernardus explicatis verbis præfati psalms, de quibus dixit quod Propheta præponens auditum vifui, ſignare voluerit quod Deus claram ſui vifionem concedat, præmiſſa ſui per fidem cognitione, adducit expoſitionem ornamenti murenularum ſponſæ, acque in illa hæc omnia quæ dicimus proſequitur: *Dicit conſolari ſponſam, quod donec perveniat ad vifionem, cuius ſic ſagrat deſiderio: facturi ſunt illi murenulas pulchras, & pretioſas quæ ſunt aurium ornamenta. Vt certum ſibi perſuadet D. Bern. quod non voluerit dicere Spiritus S. à ſponſa fabricandas illi murenulas, ſi namque hoc foret, non diceret, *Faciamus, ſed faciam:* Verum à ſocijs ſuis illas faciendas, illi ſunt de quibus ait: *Facturi ſunt illi murenulas;* nec hoc vacat myſterio, & quod illud: Cum loquatur de ornamento Eccleſiæ per fidem, quæ communicatur illi per divinam reuelationem toti illi factam, non per Deum imme-*

diare, ſed per Prophetas ſanctos, Apoſtolos, Romanum Pontificem, & à SS. Doctores expoſiti; idcirco notat quod murenulas aurium ſponſæ ſponſus non eſſet facturus, ſed eius comites, SS. Doctores, qui vt fideles, & mēbra Eccleſiæ agunt cum illa familiariter velut individui ſocij & cōmentales. Et rationem allegans cur per hoc illam conſolentur, quod murenularum promittant illi ornamentum, addit D. Bernard, *Atque hoc propterea vt opinor, quia fides ex auditu, & quādam per fidem ambulatur, & non per ſpeciem, danda opera poſitæ inſtruyendo auditui quā vifui exercendo.* Cum fides intret per auditum, idcirco ait, ornamentum eius tale futurum, quādam enim &c. His conſequenter hæc addit, *Tu, o ſponſa inuendit dilecti in iſtis claritati, ſed hoc alterius temporis eſt, namus autem in præſentiarum ornamenta auribus tuis, & eris præparata ad hoc ipſum, quod poſtulus.* O ſponſa ſanctiſſima, quādoquidem ſeruentia tua deſideria alpirant optentque vifionem ſponſi tui clariffimam, hoc noueris hanc clarā eius vifionem, ſtatim nequaquam conceſſero viatorum & peregrinantium in quo viuis, hæc enim alteri ſeruantur temporis ſcilicet æternitati, quando toto illo tempore illo fruereis ineffabili illa vifione qua ſe tibi vniet per lumen gloriæ, nunc autem tantum tibi concedit ornatum aurium, ſui nimirum cognitionem per fidem: hæc enim per auditum ingreditur: erique hoc ornamentum ſecuriſſima præparatio qua gaudeas optatis: cuius hanc ſubiungit rationem: *Quia gradus eſt auditus ad vifum, proinde audi & inclina aurē tuam ornamentum, quæ tibi ſcimus vt per auditum obedientiam ad gloriā pervenias vifionis.* Gradus quo ad beatificam aſcenditur Dei vifionem, auditus eſt: hic etenim à diuino verbo inſtructus, regit & dirigit iter noſtrum ad illam: proinde inclina aurē tuam ad Deum tibi in hoc SS. Sacramento loquentem: etenim ornamento & compoſitione fidei per auditum & obedientiam, & intellectum tuum fidei ſubiiciendo, ad gloriā pervenies clariffimæ vifionis.

6. 15. *Torrentem intellectus noſtri cobibet, ſubijciens illum fidei, veritas huius myſterij per Chriſti verba confirmata.*

Caro mea vere eſt cibus, & ſanguis meus vere eſt potus. Primum cui innotendum eſt, 1. veritas eſt Catholica huius SS. Sacramenti: Chriſtus etenim vt prima & inſallibilis veritas Catholice

ca primū est fūdamētum.

tas illud nobis postposita omni incertitudine & errore certificat: nimirum quod in illo sit realiter & vere SS. suum corpus, pretiosissimus sanguis, anima & divinitas: ut autem omne nobis amoveat dubium, ait: *Verē*. Non ait, quod viso pane in sua natura, sit caro eius verus eius cibus, nec pretiosus eius sanguis verum vivum nobis ad portum, sed quantum ad effectum, ineffabile hoc Sacramentum idem efficiat, quod panis & cibus: quia ille vitam sustentat corporalem, SS. autem Sacramentum alimentum est vitæ gratiæ, ad eum modum quo Christus se nuncupat vitem: *Ego sum vitis* verum non quod Christus vitis sit per naturam & speciem, sed eo quod idem opereatur quod vitis: hæc etenim palmites nutrit atque in ea manentes vivunt & crescunt, quod idem non minus proprie facit Christus in ordine ad fideles suos, qui sunt huius vineæ palmites: nam gratiarum suarum influentijs illos sustentat, & incorporati Christo, velut membra eius vivunt & crescunt in sanctitate, meritorum augmentis, omnisque virtutis incrementis. Ita similiter divinum hoc Sacramentum vocat verum cibum, & verum panem: non quod realis verusque sit panis: quinimo totus transubstantiatus est in corpus Christi, nec eius remanent nisi sola accidentia sine subiecto: prout fultus exponit D. Thom. sed dicitur verē panis quia vere sustentat in vita gratiæ sicut panis in naturali. Quia ut diuine dixit D. Thom. *Sicut corporalis vita materiali alimento indiget, non solum ad quantitatis augmentum sed etiam ad naturam corporis sustentandam, ne propter resolutiones continuas dissolvatur, & eius virtus deperat, ita necessarium fuit in spiritali vita spirituale alimentum habere quo regenerati in virtutibus conferuuntur & crescant.* Rationem autem huius annexit. *Quia spiritalis effectus sub similitudine visibilium congruum fuit nobis tradidit.* Verba sunt hæc præclarissima, magnique ponderis, quæ alio loco latius explicabimus.

IOAN. 15. 1.

II. Christi dicitur vere cibus.

3. p. 975.

76

A. p. con.

gentes c. 6.

III. Christi verbo acquiescentiam.

Hoc igitur collocato principio, in quo nobis Redemptor noster asserit quod intendit, nos scilicet in illo certos reddere, volatumque intellectus nostri cohibere, ne velut stupidus & hebes velut senutari, sed simplex obediat subiactaque se verbo illius. cum maiorem in illo posset habere certitudinem, quam in propria suæ cognitionis evidentiâ. Quia omni vero verius sibi persuadet, quod Deus nos nequeat fallere, quia infinite bonus, nec ipse falli possit, quia infinite sapiens; & cum ille nobis hoc asseueret, ut pote prima veritas reuelas quid superest nisi ut diuino

eius verbo intellectum nostrum redigamus in captiuitatem? Ita celeriter volat intellectus, ut nihil sit quod illum euadat, currit: discursus & volat modo ad calos usque, nec ibi sistit donec ad ipsum Deum perueniat; nam cognoscere Deum esse naturalibus hoc viribus potest comprehendere: nam & ipsi Gentiles hoc intellexerunt, quandoquidem ut probat D. Aug. quantumlibet barbari fuerint, cognouerunt quam rectissimè deus sit: his essent Dij, quamvis in assequendo vero Deo à veritate delirarent) modo descendit usque ad abyssos, atque in eius centro loca penetra obscuriora: cum & ipsi Gentiles intellexerunt in ipso latere infernum cui titulum asserpserunt Lithum stium, cui prælerunt nauclerum Acharontem, quem fixerunt lembo suo animas transtulere; modo ipsas accendit Iudas, iam in nostro occupatur hemispherio: tam locus nullum inuenio ad quem humanus intellectus suo volatu non perueniat. Summa est hæc profecto velocitas: illam cognoscebat Christus, & licet per illam excitatus erat altissimos diffinitum montes circa diuinum hoc Sacramentum, & quam difficulter hæc nostros duccrem vitæ: nam quidquid intellectus ratione sua non comprehendunt, reijciunt pondus illi vitæ apponere quo cohibetur intellectus, & frantum quo in cursu sui velocitate reprimatur, omniaque cuiusmodi inquirere quod ratione vel discursu nequit comprehendere, naturalibus suis instrumentis vitibus: ut enim impossibile illi est ad eos accedere terminos ordinem nature superantes, atque huius mysterij dignitas eam excellit longèque præcurrit, opus est ut in inquisitione omnino confundatur; ad hoc obedientia introducitur fidei qua captiuetur; ita namque loquitur Apost. *Captiuantes intellectum in obsequium fidei*; subiecto rationis verbo Christi, verissime nobis hoc asserent; taliter enim comprehendet intellectus magnitudinis eius perfectiorem, & insigne veritati acquiescentem, naturalis eius acuitatis cessabit commotio, quando per seipsum hoc minime potest intelligere.

Deus sit mihi propitius; quam turbulentum est mare, nunquam a feruore suo quiescit iam nubibus minatur iam abyssos petuadit. *Asperit usque ad calos, & descendit usque ad abyssos, ut inflatis vdis suis petrenpere posse discitis omnem ne sibi contrarium, terramque illis demerferunt, nihilominus ad terræ litus appulsum hic Iuanes ter si dicitur eius mitefunt & deseruferunt. Quis huius auctor? Quis hanc sedant inquietudinem & commotiones temperant? Quis vitibus adco-*

potens? Vnicum Dei verbum; vnicum p[ro]cep-
tum, hoc coactatum ultra non progreditur; *Hic
v[er]bum venit & non procedit amplius*; quasi v[er]bi-
bus feris que conelulum verbi sui cohibuit illud
omnipotentia; *Terminum posuisti eis, quem non
transgredientur, neque conuertentur operatio terram.*
Ne timueris quod terminos a Deo sibi positos
sit transgressurum. Intellectus nostre mare est
inquietissimum, nunquam silit, caelos ascendit,
eorumque metitur motus; planetarum influxus,
disputat de efficacia & magnitudine stellarum,
praedicit eclipses, imo totam eorum describit cir-
cumvolutionem; ad abyssos descendit, agit de lo-
cis subterraneis, in quibus generatur metallum,
qua ratione sol radijs suis in intimis terrae venis
producat aurum & argentum, teneat gemma-
rum splendorem, quae velut thesaurus abscondi-
tus viant ab oculis nostris elongat; productio-
nem nobis ostendit herbarum, plantarum, ea-
rumque fructuum, generationem docet anima-
lium, currit, discunt, a secedit, & nunquam quies-
cit; vt aues ad terram accedit firmam hic cap-
tiuitur velut repagulo conelsum; *Posui vestem
& ostia.* Quam primum Dei verbum percipit, il-
co intefcit eius motus. Terram firmam dixerit
SS. Sacramentum; ita David illud exposuit;
*Erit firmamentum in terram in summis mon-
tium.*

Alia litera habet: *Erit frumentum in terra*; quo
denotatur quod id, quod in terra firmitatis seruit,
ad quam stragus stupiditatis atque inquisitionis
sine confringuntur hominum intellectus, esse de-
beat panis, in illa existens, SS. nempe Sacramen-
tum ita confirmatur ex translatione D. Hieron.
quae habet: *Et erit memorabile triticum*; quod cum
sit mirabilem Dei compendium, perseverabit in
terra perpetua eorum omnium que memoria. *Me-
moriam fecit mirabilium suorum.* Locum hunc li-
teraliter exponit Doctor Incognitus: *Et erit fru-
mentum, scilicet Sacramentum Eucharistia in terra
in summis montium; quia Episcopi & Sacerdotes, qui
sunt in Ecclesia Dei quasi montes, super capita sua
surgunt hoc Sacramentum.* Erit igitur in terra SS.
Sacramentum, in quo velut in eius firmamento,
in terra firma, mare humani intellectus suas
confringat disputationes; vbi omnis adinitas motus
eius velocissimi consistat, nec habeat quod ultra
progrediatur; nam praeier verba Redemptoris no-
stri, nobis asserentis hic esse pretiosum suum cor-
pus, suumque sanguinem; non opus est, vt natu-
rals illius discursus curiosus inquirat, sed diui-
no se submitat verbo, sicut inflatae confringuntur
vnde Deo hoc illis praecipiente, ad firmam litte-

ris stationem. Et quando ratio naturalis progrea-
ditur ac volat altius rationem inuestigatur a quo-
modo possit in exiguo illo loco comprehendi
magnitudo Dei & immensitas, quaeque natu-
rale eorum accidentium specierum Sacramen-
tium subiectum, se continet, fideique submit-
tatur articulo omnipotentiae Dei, cui haec mirabilia
non contradicant; nam cum Sacramentum sit a
deco mirabile, haec in illo manifestentur oportet,
& vt exiguum nimis intellectus nostri acumen
esse delectetur, quo tanta comprehendat mylle-
ria, quo cogimur totaliter Dei verbo submittere,
nobis hoc affirmanti, ingenium maxime versa-
tum in naturali cognitione creaturarum, nam si-
cut limites earum omnium illius excedit magni-
tudo, non potest ad eius intelligentiam aspirare
exigui nostri acuminis capacitas, nisi fulero ad-
iuta principij supernaturalis fidei diuinae nobis
hoc asserentis.

*§. 16. In SS. Altaris Sacramento con-
trahat alas suas humanus intellectus
eo plane modo quo Sancta animalia
Ezechielis suas demiserunt ad vocem
desuper fundamentum.*

VT valde celebrem explicant SS. PP. visio-
nem Ezechielis in exordio Prophetiae suae,
in qua, iplo teste, Deus illi gloriam suam
rene lauit. Vidit quatuor animalia valde admiran-
da, alas vt lucra praegrandibus, quibus volabant,
eosque pectentes lumino strepitu sursum fere-
bantur: *Et audiebam* (ita Vates) *sonum alarum qua-
si sonum aquarum multarum, & quasi sublimis Dei,
& cum ambularent quasi sonus erat multitudine
vt sonus castrorum.* Quo significet qualiter ista
sancta animalia alarum suarum sonitu perstite-
rentia cognitionem praeserrent magnitudinis
throni Dei toti mundo, vt nec populorum eius
potentia, nec exercitus multitudo, nec diuitiarum
amplitudo, volatus eorum virtutem excederet,
nec in actione sua in ordine ad Deum vllum ab
eis ferre possent impedimentum, cuius thronus
in medio fulgens firmamenti rapitibus eorum
imminebat: *Et super firmamentum, quod erat immo-
nens capiti eorum, quasi aspectus lapidis sapphiri.*
Vt vidit autem, quod volarent, alasque suas con-
citerent, ait, quod audita voce de firmamento,
alas suas contraherent, & quasi prostratas ad lo-
quitum vocis, demitterent ac in consideratione vir-
tutis eius, cum silentio & stupore eius celebra-
bant omnipotentiam: *Nam cum fieret vox supra
firmam-*

VIII.
Hic o-
portet vt
intelle-
tus hu-
mus illos
illidat.

18. Ezech. 1.

Visio E-
zechielis
proponit

